

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXIV. — Izdan in razposlan 27. dne marca 1915.

Vsebina: Št. 75. Ukaz o obči uravnavi porabljanja žita in mlinskih izdelkov.

75.

Ukaz vsega ministrstva z dne 26. marca 1915. l.

o obči uravnavi porabljanja žita in mlinskih izdelkov.

Na podstavi §§ 14 in 38 cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41), s katerim se uravnava promet z žitom in mlinskimi izdelki, se ukazuje tako:

§ 1.

Od 28. dne marca 1915. l. naprej, dokler se ne ukrene drugače, ne sme ena oseba porabiti na dan več nego 200 g (na teden 1 kg in 40 dkg) mlinskih izdelkov. Ob dobivanju kruha se računi namesto 5 g mlinskih izdelkov 7 g kruha, dokler politično deželno oblastvo ne določi drugega razmerja.

Za podjetnike kmetijskih obratov in za pripadnike njihovega gospodarstva (gospodinjstva), vštevši tiste delavce in nameščence, ki jim gre prosta hrana ali krušno žito in mlinski izdelki za mezdo, se določa dopustna množina porabe za osebo s 300 g žita na dan (2 kg 10 dkg žita na teden) ali z množino mlinskih izdelkov ali kruha, ki se naredi iz njega.

Te množine porabe veljajo tudi za posestnike pod zaporo dejanih zalog in stopijo torej na mesto množin porabe, določenih v § 3, lit. a cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41).

§ 2.

Za posamezne okoliše, kojih prebivalstvo je izključno ali skoro izključno navezano na mlinske izdelke in kruh, more ministrstvo za notranje stvari izjemoma dovoliti na najpotrebnejšo mero omejene dodatke.

Pravtako more ministrstvo za notranje stvari dovoliti neobhodno potrebne dodatke za zdravilnice in druge zavode, v katerih so za hrano merodajni posebni oziri ali posebne razmere.

§ 3.

Dopustno množino porabe je zalagati najprej iz svojih zalog in drugače se sme nabaviti le po predpisih, ki jih je o tem izdalo politično deželno oblastvo.

S kruhom se umeva v tem ukazu tudi ne-cukran prepečenec (vođeni prepečenec)

§ 4.

Da se zabrani dobivanje kruha in mlinskih izdelkov, ki bi presegalo dopustno množino po-

rabe, in da se ne nabirajo pri konsumentih, je za odplatno oddajanje kruha in mlinskih izdelkov konsumentom, oziraje se na krajevne razmere in potrebe, ali uvesti uradne „izkaznice o porabljanju kruha in moke“ ali ukreniti drugačne pripravne naredbe.

Politično deželno oblastvo določi, v katerih občinah se morajo uvesti uradne izkaznice in ktere drugačne naredbe se morejo ukreniti v ostalih občinah.

To oblastvo in z njegovim pooblastilom politično okrajno oblastvo mora tudi določiti, po katerih pogojih smejo obrati, ki obrtniško podeljujejo mlinske izdelke ali oddajajo jedila, dobivati mlinske izdelke ali kruh, jih podelovati ali oddajati gostom.

§ 5.

Izkaznice (§ 4), ki se izročajo v upravnem okolišu političnega deželnega oblastva, veljajo v vseh občinah tega upravnega okoliša, v katerih so uvedene izkaznice.

Politično deželno oblastvo more z ukazom pripoznati tudi veljavnost izkaznic, ki so uvedene v drugi kraljevini ali deželi, zastopani v državnem zboru, zlasti za občine ob deželni meji.

§ 6.

Natančnejša določila o uredbi in izročanju izkaznic (§ 4) konsumentom ukrene politično deželno oblastvo.

Izročanje izkaznic se lahko naredi odvisno od izjave, da zaloge žita in mlinskih izdelkov v gospodarstvu (gospodinjstvu) ne presegajo določne množine. Politično okrajno oblastvo lahko izreče, da so zaloge, ki so se pri tem zamolčale, zapadle v prid državi. Zapadle zaloge mora država porabiti za preskrbo prebivalstva.

§ 7.

Politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom politično okrajno oblastvo more, da se uravna porabljanje v človekoljubnih in dobrodelnih zavodih ter v obratih, v katerih veljajo posebne uredbe za preskrbovanje njihovih nameščencev in delavcev z mlinskimi izdelki ali s kruhom, izdati drugačna določila.

§ 8.

Kdor obrtniško podeljuje mlinske izdelke, oddaja za plačilo tretjim osebam kruh ali mlinske izdelke ali izroča jedila, mora od 4. dne aprila 1915. l. naprej pisati knjigo zabeležnico, koje vzorec more predpisati politično deželno oblastvo.

Iz knjige zabeležnice mora biti razvidno stanje zalog mlinskih izdelkov ali kruha ob začetku tedna, prirastek v teku tedna, vir dobave, stanje na koncu tedna in nadalje, ali so se mlinski izdelki podelali v lastnem obratu ali prodali kakor mlinski izdelki.

Knjiga zabeležnica mora imeti tekoče ošteviljene strani, mora biti opremljena z uradnim pečatom občine in vedno pripravljena na vpogled političnemu okrajnemu oblastvu ali tistim, ki imajo naročilo od njega.

§ 9.

Vsakdo je dolžen na poziv političnega okrajnega oblastva sodelovati ob uravnavi porabljanja po navodilih tega oblastva ali oblastva, ki ga določi. Pri osebah, ki so v javni službi, je za to sodelovanje treba pritrditve njihovega službenega oblastva.

Ti zaupniki morajo ravnati brez ozira na osebo in po najboljši vednosti in vesti, ohraniti tajno zasebne ali opravilne tajnosti drugih, za katere so izvedeli iz tega povoda, in, ako niso javni uradniki, obljubiti izpolnjevanje teh dolžnosti.

Služba zaupnika je častna služba.

Le iz važnih razlogov se more kdo odvezati, da se ne postavi za zaupnika.

Predpis § 34 cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41) je uporabljati na te zaupnike.

§ 10.

Za namene uravnave porabljanja more politično deželno oblastvo vsakčas zankazati popisovanje zalog, določiti zglasitveni rok najdalje na osem dni in raztegniti dolžnost naznanila tudi na zaloge izpod 20 kg.

V ostalem se uporabljajo na ta popisovanja zalog določila cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41) o popisovanju

zalog (§§ 6 do 13) — izvzemši tam navedena določila o času — ter kazenska določila tega cesarskega ukaza.

§ 11.

Vse druge prestopke ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podstavi, kaznuje politično okrajno oblastvo, ako ne spada dejanje pod strožje kazensko določilo, po § 35 cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41), z denarno kaznijo do dvetisoč kron ali z zaporom do treh mesecev, ako so dane obtežilne okoliščine, pa z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev.

Ako se kdo obsodi, se more po § 36 navedenega cesarskega ukaza razsoditi tudi na izgubo obrtne pravice.

§ 12.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1915 v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1915 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1866. za .	4 K 40 h	Letnik 1883. za .	5 K — h	Letnik 1900. za	7 K — h
1850. " .	10 " 50	1867. " .	4 " — "	1884. " .	5 " — "	1901. " .	6 " — "
1851. " .	2 " 60	1868. " .	4 " — "	1885. " .	3 " 60	1902. " .	7 " 50
1852. " .	5 " 20	1869. " .	6 " — "	1886. " .	4 " 60	1903. " .	9 " — "
1853. " .	6 " 30	1870. " .	2 " 80	1887. " .	5 " — "	1904. " .	5 " — "
1854. " .	8 " 40	1871. " .	4 " — "	1888. " .	8 " 40	1905. " .	6 " — "
1855. " .	4 " 70	1872. " .	6 " 40	1889. " .	6 " — "	1906. " .	12 " — "
1856. " .	4 " 90	1873. " .	6 " 60	1890. " .	5 " 40	1907. " .	13 " — "
1857. " .	5 " 70	1874. " .	4 " 60	1891. " .	6 " — "	1908. " .	9 " — "
1858. " .	4 " 80	1875. " .	4 " — "	1892. " .	10 " — "	1909. " .	8 " 50
1859. " .	4 " — "	1876. " .	3 " — "	1893. " .	6 " — "	1910. " .	8 " 40
1860. " .	3 " 40	1877. " .	2 " — "	1894. " .	6 " — "	1911. " .	7 " — "
1861. " .	3 " — "	1878. " .	4 " 60	1895. " .	7 " — "	1912. " .	12 " 50
1862. " .	2 " 80	1879. " .	4 " 60	1896. " .	7 " — "	1913. " .	9 " 50
1863. " .	2 " 80	1880. " .	4 " 40	1897. " .	15 " — "	1914. " .	15 " — "
1864. " .	2 " 80	1881. " .	4 " 40	1898. " .	6 " — "		
1865. " .	4 " — "	1882. " .	6 " — "	1899. " .	10 " — "		

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.